

[Økonomi- og handelsministeren.]

også betydningen at maskinanmærkningen i den danske toldtarif. Der har under embedsmandsdrøftelserne været enighed om, at der er behov for fælles regler om toldfrihed for sådanne varer, som ikke produceres i nævneværdig udstrækning i de nordiske lande. Spørgsmålet er et af dem, der er i færd med at blive yderligere undersøgt. Vi har i den forbindelse fra dansk side fremhævet, at maskinanmærkningen har stor betydning for os ved den toldfrihed, den giver os for maskiner, som vi ikke selv producerer, og vi har af hensyn til dansk industris omkostningsniveau forbeholdt os ret til også fortsat at have den praksis, som maskinanmærkningen er udtryk for.

Også en lidt mere generel bemærkning om toldunionen vil jeg gerne gøre. Man har måske kunnet få det indtryk, at forhandlingerne set fra et dansk synspunkt drejede sig om at opnå indrømmelser for dansk landbrug, der blev betalt gennem ofre fra industriens side. Men det kan naturligvis ikke være en rigtig problemstilling. Det er jo, det erkender alle, på industriområdet, de store fremtidsperspektiver tegner sig, som det bl. a. blev fremhævet af hr. Per Federspiel. Det ville også være helt imod den generelle målsætning, som alle de nordiske lande deler, nemlig at fremme de nordiske industriers konkurrenceevne og tekniske udvikling, sådan at de bedre kan klare sig på det europæiske marked og på verdensmarkedet i det hele taget — det ville være helt imod denne almindelige målsætning i industripolitikken, hvis vi for at opnå indrømmelser for andre erhvervsgræne skulle udsætte industrien for afgørende omkostningsforøgende virkninger af det nordiske samarbejde. Jeg vil gerne tilføje, at hele dette industripolitiske perspektiv i embedsmandsrapporten har jo den danske industri hilst med stor positiv interesse.

Hvad landbruget angår, er problemerne både vanskelige og betydningsfulde. Vort standpunkt er jo det enkle, at skal vi ind i et intimt nordisk samarbejde, så må alle

erhverv være med. Vi må ikke én gang til ind i en slags EFTA-samarbejde, der reelt kun omfatter en del af erhvervslivet og holder andre dele udenfor. Jeg vil i den forbindelse nævne, at en undersøgelse fra EFTAs side, der just er offentliggjort, viser, at Danmark er det eneste af alle EFTA-landene, der ikke har fået nogen positiv forbedring af sin handelsbalance gennem EFTA-samarbejdet, idet den import til Danmark, der er skabt, svarer til den eksport, vi har fået, mens alle andre lande på det punkt har et overskud. Det hænger jo meget sammen med, at så stor en del af den samlede danske handel med EFTA-landene er uden for den toldfrihed, som EFTA har givet os. Vi mener, at dette, at landbruget må med på lige fod med andre erhverv principielt, er et rimeligt krav.

I øvrigt må jeg sige, at jeg er ikke tilhænger af den betragtning, at hver eneste beslutning, som indeholder en indrømmelse til fordel for det ene eller det andet land, skal vejes nøjagtigt op af en anden beslutning, som indeholder fordele for de andre lande. Vi kan naturligvis aldrig foretage dette regnestykke, sådan at det går lige op og op, og det afgørende er jo heller ikke sådanne mere statiske regnestykker, men at der er et dynamisk perspektiv, der er balance i.

Hr. Per Federspiel spurgte, hvad der lå i det synspunkt, som var fremført fra finsk, norsk og svensk side, at der inden for et fælles landbrugssystem bør tilvejebringes bedre ligevægt gennem ændringer i de nordiske landbrugs produktionsstruktur og gennem visse produktionsbegrænsende bestemmelser. Svaret kommer til dels lidt senere i rapporten, hvor det siges fra de tre landes side, at målet generelt bør være at udnytte produktionsressourcerne inden for den nordiske jordbrugssektor, så der opnås en rimelig arbejdsdeling. Det er jo et synspunkt, vi kun kan være glade for at de tre lande fremfører, for det er jo netop, hvad vi hævder bør ske. I øvrigt indgår dette spørgsmål om den nærmere fortolk-